

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121507959
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:6121507959.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: V. C.Á., P.. XX. XX. XXXX, X. Y. P. L. XXX, XXX XX P. L., o zaplatenie 14.415,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 240 eur.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 14.175,96 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 6,59% ročne zo sumy 10.298,54 eur od 1.10.2021 do 18.10.2021, zo sumy 10.268,54 eur od 19.10.2021 do 16.11.2021, zo sumy 10.238,54 eur od 17.11.2021 do 16.12.2021, zo sumy 10.208,54 eur od 17.12.2021 do 17.1.2022, zo sumy 10.178,54 eur od 18.1.2022 do 16.2.2022, zo sumy 10.148,54 eur od 17.2.2022 do 16.3.2022, zo sumy 10.118,54 eur od 17.3.2022 do 19.4.2022, zo sumy 10.088,54 eur od 20.4.2022 do 16.5.2022, zo sumy 10.058,54 eur do 17.5.2022 do zaplatenia najneskôr do 15.4.2038, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.298,54 eur od 1.10.2021 do 18.10.2021, zo sumy 10.268,54 eur od 19.10.2021 do 16.11.2021, zo sumy 10.238,54 eur od 17.11.2021 do 16.12.2021, zo sumy 10.208,54 eur od 17.12.2021 do 17.1.2022, zo sumy 10.178,54 eur od 18.1.2022 do 16.2.2022, zo sumy 10.148,54 eur od 17.2.2022 do 16.3.2022, zo sumy 10.118,54 eur od 17.3.2022 do 19.4.2022, zo sumy 10.088,54 eur od 20.4.2022 do 16.5.2022, zo sumy 10.058,54 eur do 17.5.2022 do zaplatenia, a to všetko jej povoľuje uhradiť v 62-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 25-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 13.10.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 14.415,96 eur spolu s 6,59 % ročným úrokom z úveru zo sumy 10298,54 eur od 01.10.2021 do zaplatenia a 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 14415,96 eur od 01.10.2021 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanou a I. C., P. XX.X.XXXX uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 25.3.2013, ktorou žalobca poskytol žalovanej a spoludlžníkovi medziúver vo výške 12.000,- eur. Žalobca poukázal na čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere v súvislosti s účtovaním poplatku za medziúver. Žalovaná a spoludlžník sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 62,03 eur počas prvého roka a po uplynutí tejto doby sumou vo výške 92,03 eur na konto stavebného sporenia. Počas prvého roka predstavujú sumu vo výške 62,03 eur vklady na konto sporenia vo výške 21,33 eur a 3,59 % p. a. úroky za medziúver vo výške 35,90 eur a poplatok za poistenie typu

A vo výške 4,80 eur, po uplynutí tejto doby do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 92,03 eur vklady na konto sporenia vo výške 21,33 eur a 6,59 % p. a. úroky za medziúver vo výške 65,90 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 4,80 eur, pričom sa uspokojovali v poradí: úroky z medziúveru, poplatok za poistenie a vklady v zmysle čl. I. a čl. V. bod 5.2. a bod 5.3. zmluvy o úvere. Žalobca vklad prijatý na konto sporenia v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, prijatý vklad sa z konta sporenia preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia. Od decembra 2014 žalobca upravil systém tak, aby z konta sporenia na konto medziúveru preúčtovala len časť zodpovedajúcu úroku za medziúver a poplatku za poistenie. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v zmysle čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere. V súlade s čl. V. a čl. VI. zmluvy o úvere sa žalovaný I. a spoludlžník zaviazali platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 4,80 eur a žalovaný I. prehlásil a svojim podpisom potvrdil prijatie do poistenia ako poistená osoba. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Spoludlžník zomrel dňa 26.1.2017. Dedičské konanie bolo skončené vydaním Uznesenia, č.k. 8D/54/2017-37 zo dňa 12.4.2017 zastavením a vydaním majetku nepatrnej hodnoty. Žalovaná porušila zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestala riadne a včas splácať. Listom zo dňa 9.8.2019 žalobca vyzval žalovanú na doplatenie omeškaných splátok, pričom ju zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 9.9.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 19.8.2021 vyzval žalovanú na plnenie, no žalovaná dlžnú sumu neuhradila. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (9.9.2020), predstavuje sumu vo výške 12 474 83 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 11.048,67 eur a nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti spolu vo výške 1.219,76 eur a z nezaplatených poplatkov za poistné v sume 206,40 eur. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 295,00 eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 9.9.2019 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 9.9.2019. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca aj naďalej úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.3 zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 10.9.2019). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti boli vykonané úhrady spolu vo výške 750,13 eur. Dlžná suma vo výške 14 415,96 eur vyčíslená k 30.9.2021 pozostáva z istiny 10 298,54 eur, nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 1219,76 eur, nezaplatených poplatkov za poistné ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 206,40 eur, 6 59 % úroku za úver od 10.10.2019 do 30.9.2021 vo výške 1446,80 eur, 5,00 % úroku z omeškania od 10.10.2019 do 30.9.2021 vo výške 1244,46 eur. Žalobca tiež v žalobe poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6CDo/113/2018, sp.zn. 5Cdp /42/2020.

2. Žalovaná k žalobe žalobcu uviedla, že je poberateľkou starobného dôchodku v sume 354,- eur, z ktorého nedokáže uhrádzať mesačnú splátku úveru, keďže po smrti manžela sa jej príjem znížil. Snaží sa uhrádzať sumu 30,- eur mesačne. Ďalej uhrádza inkaso v sume 167 eur a druhú pôžičku. Žalovaná má nariadené diétne stravovanie v dôsledku choroby. Finančne jej vypomáha syn. Dlhu si je vedomá, chce uhrádzať dlh v mesačných splátkach po 30,- eur.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere zo dňa 25.03.2013, všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby zo dňa 14.06.2012, tarifou sporenia pre fyzické osoby, sadzobníkom poplatkov platným od 01.01.2013, amortizačnou tabuľkou, predpokladmi, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN, Žiadosťou o úver s poistením, Uznesením Okresného súdu Vranov n.T. sp.zn. 8D/54/20217 z 12.4.2017, upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 9.8.2019 spolu s doručenkou, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 9.9.2019, s doručenkou, výpisom z účtu stavebného sporenia, predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu z 19.8.2021 s doručenkou, výpisom z účtu zo zosplateného medziúveru, písomným podaním žalobcu doručeným súdu 18.11.2021, návrhom žalobcu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde, vyjadrením žalovanej doručeným súdu 2.6.2022 spolu s prílohami, a to rozhodnutím Sociálnej poisťovne,

ústredia z 2.12.2021 a lekárskymi správami, vyjadrením žalobcu doručeným súdu dňa 2.6.2022 s prílohami, a to výpisom zo zosplatneného medziúveru, rozpisom úroku z omeškania, vyjadrením žalobcu z 18.6.2022, tlačivom pre dokladovanie pomerov žalovanej doručeným súdu dňa 24.6.2022, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 1.7.2022 spolu s potvrdením zo dňa 1.7.2022, odpoveďou na lustráciu v bankách ohľadne žalovanej, správou OR PZ Vranov nad Topľou, okresný dopravný inšpektorát z 3.8.2022, správou Sociálnej poisťovne - pobočka Vranov nad Topľou zo dňa 1.6.2022 a zistil tento skutkový stav veci:

4. Podľa článku I. zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom a I. C. ak spoludlžníkom zo dňa 25.03.2013, žalobca poskytol dlžníkovi medziúver vo výške 12 000,- eur, s výškou mesačného vkladu na účet stavebného sporenia v sume 21,33 eur, výškou úrokovej sadzby vkladov na účet stavebného sporenia 1,75% ročne, počtom mesačných vkladov do pridelenia cieľovej sumy 194. Počas prvého roka predstavujú sumu vo výške 62,03 eur vklady na konto sporenia vo výške 21,33 eur a 3,59 % p. a. úroky za medziúver vo výške 35,90 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 4,80 eur, po uplynutí tejto doby do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 92,03 eur vklady na konto sporenia vo výške 21,33 eur a 6,59 % p. a. úroky za medziúver vo výške 65,90 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 4,80 eur. Celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 28.110,44 eur. Konečná splatnosť medziúveru/stavebného úveru bola do 15.4.2038. V článku I bola uvedená výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy 7547,99 eur. Pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len Všeobecné podmienky) sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasparenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver vo výške cca 7.547,99 eur. Podľa článku III. zmluvy účelom úveru je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich.

5. V zmysle článku V. zmluvy - úročenie, splatnosť a splácanie do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 162,33 eur uvedenú v bode 5.2. vklady na účet sporenia, úroky z medziúveru a poplatok za poistenie typu A vo výške 4,80,- eur, pričom sa uspokojia v nasledovnom poradí: úroky z medziúveru, poplatok za poistenie a vklady. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2. predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 87,23 eur a poplatku za poistenie vo výške 4.80 eur (bod 5.4. zmluvy).

6. Podľa čl. VIII. zmluvy, dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky a náklady súvisiace s úverom podľa platného Sadzovník a poplatkov pre fyzické osoby, ktorý je prílohou tejto zmluvy.

7. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvomi splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace resp. z iných dôvodov uvedených v čl. X. tejto zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. V týchto prípadoch má veriteľ právo účtovať si úrok z omeškania maximálne vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, aktuálne vo výške základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu zvýšenej o 5 percentuálnych bodov a to až do úplného zaplatenia celého zostatku dlhu (čl. IX. bod 9.3 zmluvy).

8. Podľa článku XI. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 11.1. právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení pre fyzické osoby, ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

9. V zmysle Úvodných ustanovení Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Stavebná sporiteľňa vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej VPSS), ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom v súlade so zákonom č.483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej len Zákon o bankách) a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení (ďalej Zákon).

10. V zmysle čl. I bod 2. a 3. časť A) Všeobecných podmienok, zmluva musí byť uzatvorená písomnou formou na určitú cieľovú sumu a konkrétnu tarifu sporenia. Predmetom zmluvy je záväzok stavebného sporiteľa na základe pravidelného sporenia nasporiť zmluvne dohodnutú sumu a jeho nárok na poskytnutie stavebnou sporiteľňou nevypovedateľného stavebného úveru v súlade so Zákomom a VPSS.

11. Po splnení zákonných a zmluvne dohodnutých podmienok poskytne stavebná sporiteľňa z Fondu stavebnému sporiteľovi stavebný úver. Úverový vzťah vzniká na základe samostatne uzatvorenej zmluvy o stavebnom úvere, resp. medziúvere a stavebnom úvere (čl. XIV. bod 1 a 5 Všeobecných podmienok).

12. Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbuou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

13. V sume splátky úveru uvedenej v úverovej zmluve sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru (čl. XVIII. bod 3. Všeobecných podmienok).

14. Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľňa v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru (čl. XIX. bod 3 písm. b) Všeobecných podmienok).

15. V zmysle čl. XXIII. bod 1 Všeobecných podmienok stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov.

16. Podľa predloženého Uznesenia Okresného súdu Vranov n.T. sp.zn. 8D/54/2017 z 12.4.2017 spoludžník žalovanej Dušan Gaži zomrel dňa 26.1.2017, pričom konanie o dedičstve po poručiteľovi bolo zastavené z dôvodu že tento zanechal iba majetok nepatrnéj hodnoty.

17. Žalobca listom zo dňa 9.8.2019 upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti oznámil žalovanej, že dňa 26.8.2019 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Upozornenie bolo žalovanej doručené dňa 15.8.2019.

18. Žalobca listom zo dňa 9.9.2019 oznámil žalovanej, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 9.9.2019 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiadal žalovanú vrátiť sumu 12769,83 eur. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaná neprevzala v odbernej lehote, pričom dňa 12.9.2019 bola zásielka uložená na pošte.

19. Návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 18.11.2021, ktorý bol reakciou na výzvu súdu z 11.11.2021 žalobca uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu len v časti v zmysle výzvy súdu, teda istiny 14.415,96 eur spolu s 6,59% ročným úrokom za úver zo sumy 10298,54 eur od 1.10.2021 do zaplataenia, najviac však do 15.4.2038 a 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 10.298,54 eur od 1.10.2021 do zaplataenia a náhrady trov konania. Následne súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 14415,96 eur, úrok 6,59% ročne zo sumy 10.298,54 eur od 1.10.2021 do zaplataenia, najviac však do 15.4.2038, úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 10.298,54 eur od 1.10.2021 do zaplataenia a nahradiť žalobcovi trovy konania. Okresný súd Banská Bystrica dňa 17.1.2022 postúpil Okresnému súdu Vranov nad Topľou vec vedenú v upomínacom konaní pod spisovou značkou 23Up/1693/2021. Návrhom doručeným súdu dňa 2.6.2022 žalobca rozšíril svoj žalobný návrh a žiadal pripustiť zmenu petitu žaloby, v ktorom požadoval zaplataenie sumy 14.788,10 eur spolu s 6,59% ročne úrokom za úver zo sumy 10.058,54 eur od 17.5.2022 do zaplataenia a 5% ročne zo sumy 10.058,54 eur od 17.5.2022 do zaplataenia, ako aj trovy konania, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

20. Tunajší súd uznesením zo dňa 20.6.2022 č.k. 5Csp/2/2022-151 nepripustil zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu žalobcu v zmysle návrhu žalobcu, doručeného Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 2.6.2022 v tomto znení: „Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 14.788,10 eur spolu s 6,59% ročne úrokom za úver zo sumy 10.058,54 eur od 17.5.2022 do zaplataenia a 5% ročne

zo sumy 10.058,54 eur od 17.5.2022 do zaplataenia, ako aj trovy konania, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.“

21. V podaní zo dňa 17.6.2022 žalobca uviedol, že žalovaná vo svojom vyjadrení len opisuje svoju finančnú situáciu a zdravotný stav, pričom uznáva svoj dlh voči žalobcovi a uvádza, že dlh sa snaží vyplatiť aspoň v mesačných splátkach v sume 30,- eur. K uvedenému si žalobca dovoľuje uviesť, že s ohľadom na výšku dlžnej sumy k dnešnému dňu je splátka vo výške 30,- mesačne nedostatočná. Akceptovateľná výška splátky po zohľadnení dlžnej sumy vrátane príslušenstva je minimálne 100,- eur mesačne.

22. Žalobca vo vyjadrení z 15.8.2022 uviedol, že pôvodne si v žalobe uplatnil sumu ku dňu 30.09.2021 vo výške 14 415,96 eur, ktorá pozostávala z: - istiny vo výške 10 298,54 eur, - 6,59 % p.a. úroku za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (t.j. do 09.09.2019) vo výške 1.219,76 eur, - poplatkov za poistné do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (t.j. do 09.09.2019) vo výške 206,40 eur, - 6,59% p.a úrok za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti do 30.09.2021 vo výške 1.446,80 eur, - 5% p.a. úrok z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti do 30.09.2021 vo výške 1 244,46 eur. Po zohľadnení úhrad, ktoré boli žalovanou vykonané po podaní žalobného návrhu, predstavuje žalovaná pohľadávka k 16.05.2022 (t.j. k dátumu poslednej úhrady) celkovú výšku celkovú výšku 14.788,10 eur, ktorá pozostáva z: - istiny vo výške 10.058,54 eur (pôvodná istina ku dňu podania žalobného návrhu vo výške 10.298,54 eur - prijaté úhrady 240,- eur), - 6,59 % p.a. úroku za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (t.j. do 09.09.2019) vo výške 1.219,76 eur, - poplatkov za poistné do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (t.j. do 09.09.2019) vo výške 206,40 eur, - 6,59 % p.a. úroku za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (od 10.09.2019 do 16.05.2022) vo výške 1.866,20 eur, - 5,00 % p.a. úroku z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t.j. od 10.09.2019 do 16.05.2022) vo výške 1.437,20 eur, - trovy konania. Z uvedeného vyplýva, že po zohľadnení úhrad sa celková požadovaná istina znížila na sumu 10.058,54 eur, pričom z dôvodu plynutia času sa k poslednej úhrade dopočítali úroky z omeškania od podania žaloby do dátumu poslednej úhrady, t.j. ku dňu 16.05.2022, nie k 30.09.2021 (celková vymáhaná suma s ohľadom na uplynuté obdobie narástla). Zo strany Žalobcu tak nešlo o rozšírenie žalobného návrhu, ale o úpravu petitu s ohľadom na úhrady a nárast úroku za úver a úroku z omeškania. Zároveň žalobca uviedol, že chybou v písaní v požadovanom 6,59 % p.a. úroku za úver zo sumy 10 298,57 eur od 17.05.2022 do zaplataenia, vypadlo slovné spojenie najviac do 15.04.2038.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Podľa § 2 odsek 1 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“), stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len „stavebný úver“).

25. Podľa § 7 odsek 3, ods. 4 zákona o stavebnom sporení Zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokovú sadzbu stavebného úveru, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere. Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

26. Podľa § 1 ods. 3 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

27. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

29. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

34. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

35. Podľa § 517 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

36. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Podľa §145 ods. 2 CSP zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

38. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

39. Žalobca zobral žalobu čiastočne späť v podaní zo dňa 2.6.2022 ohľadne sumy 240,- eur, z dôvodu jednotlivých úhrad zo strany žalovanej po podaní žaloby, a to pred prvým pojednávaním, súd preto v tejto časti konanie zastavil.

40. Vo zvyšnej časti bol návrh na rozhodnutie v podaní z 2.6.2022 návrhom na zmenu žaloby. Žalobca sa zmeneným návrhom domáha priznania vyššej sumy istiny, nakoľko po zarátaní úhrad zo strany žalovanej, došiel k uvedenej sume prepočtom úrokov a úrokov z omeškania, navyše sa opätovne domáha zaplata úroku z úveru až do zaplata, hoci v podaní z 18.11.2021 uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu len v časti v zmysle výzvy súdu, teda istiny 14.415,96 eur spolu s 6,59% ročným úrokom za úver zo sumy 10298,54 eur od 1.10.2021 do zaplata, najviac však do 15.4.2038 a 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 10.298,54 eur od 1.10.2021 do zaplata a náhrady trov konania. Teda zobral žalobu čiastočne späť a v zmysle § 8 zákona o upomínacom konaní došlo v uvedenej časti k zastaveniu konania.

41. Žalobca sa zmeneným návrhom domáha priznania sumy úroku z úveru za dlhšie obdobie, ako to požadoval v po čiastočnom späťvzati žaloby z 18.11.2021, teda rozširuje uplatnené právo oproti pôvodnej žalobe. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani neskoršie vyjadrenie žalobcu, že sa jednalo iba o chybu v písaní v uvedenom podaní. Toto vysvetlenie súd nemohol akceptovať, nakoľko z petitu predmetného podania (2.6.2022) jednoznačne vyplýva, že žalobca žiada úrok z úveru do zaplata, bez akéhokoľvek obmedzenia.

42. Žalovaná je v predmetnej veci spotrebiteľom a zmena žaloby v spotrebiteľských sporoch je vylúčená ex lege, pričom súdu neostáva žiaden priestor na úvahy o pripustení resp. nepripustení zmeny žaloby. V zmysle požiadavky právnej istoty, nakoľko zo strany žalobcu bola súdu doručená zmena žaloby, súd rozhodol o jej neprípustnosti uznesením. Predmetom konania vo veci samej následne ostal nárok uplatnený petitom žaloby po čiastočnom späťvzati v podaní z 18.11.2021, po zohľadnení následného čiastočného späťvzatia podaním žalobcu z 2.6.2022.

43. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

44. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

45. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

46. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolávajú právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa

ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

47. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

48. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

49. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

50. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaná ako dlžník a ďalší spoludlžník uzavreli dňa 25.03.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanej a spoludlžníkovi medziúver vo výške 12.000,- eur.

51. Žalovaná medziúver prestala riadne a včas splácať. Listom zo dňa 9.8.2019 žalobca vyzval žalovanú na doplatenie omeškaných splátok, pričom ju zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti.

52. Následne žalobca ku dňu 9.9.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal žalovanú o okamžité vrátenie celého zostatku úveru v sume 12769,83 eur.

53. Súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie istiny v sume 10.058,54 eur (istina úveru v sume 10.298,54 eur, po zohľadnení úhrad zo strany žalovanej v sume 240,- eur po podaní žaloby, v ktorej časti bolo konanie zastavené) a úroku z úveru vyčísleného do dňa mimoriadneho zosplatnenia (do 9.9.2019) v sume 1219,76 eur, úroku z úveru za obdobie od 10.10.2019 do 30.9.2021 v sume 1.446,80 eur, nezaplateného poistného v sume 206,40 eur (43x 4,80 eur v zmysle bodu 5.3 zmluvy) ako aj nárok na kapitalizovaný úrok z omeškania vypočítaný z istiny za obdobie od 10.9.2019 do 30.9.2021 v sume 1244,46 eur. Zvyšnú časť úroku z omeškania súd priznal žalobcovi v nekapitalizovanej forme, tak ako si tento nárok uplatnil v žalobe, z ktorej súd vychádzal (vrátane podania z 18.11.2021) po nepripustení zmeny petitu žaloby.

54. Súd považoval skutkové zistenia vyplývajúce z predložených dôkazov za nesporné, keďže žalovaná vo vyjadrení k žalobe tieto nespochybňovala, ani nepredložila, resp. nenavrhol relevantné dôkazy v konaní. Žalovaná nepoprela existenciu dlhu, nerozporovala skutkové tvrdenia žalobcu o výške poskytnutého úveru, výške splatenej sumy, ako ani tvrdenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

55. Žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný ku 9.9.2019.

56. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplacným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

57. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

58. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplacou za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (v súvislosti s vyššie uvedeným porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020).

59. Vzhľadom na vyššie uvedený názor, v danom prípade je dôvodný aj nárok žalobcu na úrok z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, a to vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

60. Súd tak žalobcovi priznal nárok na kapitalizovaný úrok z úveru vypočítaného z istiny pri sadzbe 6,59 % ročne od 10.10.2019 do 30.9.2021 vo výške 1.446,80 eur.

61. Súd vzhľadom na vyššie uvedené považoval za dôvodný nárok aj žalobcu na úhradu úroku vo výške 6,59 % ročne zo sumy 10.298,54 eur, po zohľadnení jednotlivých úhrad zo strany žalovanej, od 1.10.2021), pričom súd žalobcovi ohraničil dobu po ktorú má žalobca na zmluvný úrok nárok dátumom

končenej splatnosti úveru a úrok priznal do zaplatenia, najneskôr však do 15.4.2038, tak ako to žalobca v žalobe žiadal.

62. V súvislosti s uvedeným súd odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/20/2020 z 25. 06. 2020, rovnako na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/136/2019 z 30. 06. 2020 a tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave v obdobnej veci žalobcu sp.zn. 26CoCsp/23/2020 z 26. 08. 2020.

63. Treba uviesť, že rozhodovacia prax odvolacích súdov je nesúladná v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vyššie citovanom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy. To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov.

64. Vzhľadom na uvedené súd priznal zmluvný úrok z nezaplatenej istiny v dohodnutej výške do dohodnutej konečnej splatnosti úveru, ktorá vyplýva z čl. I zmluvy, teda do dňa 15.4.2038. Po dátume konečnej splatnosti úveru už žalobca nemá nárok na zmluvné úroky, má však nárok na úroky z omeškania. Okrem vyššie citovaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.6.2020, súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde vo veciach sp.zn. 1Cdo/94/2019, 3Cdo/113/2019, 7Cdo/118/2019, 8Cdo/237/2019, 2Cdo/115/2019, 5Cdo/73/2020, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/24/2020 dospel k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí

65. Žalobca po čiastočnom späťvzati v upomínacom konaní ďalej nepožadoval úroky z omeškania z úroku (vzhľadom na zákaz anatocizmu, viď rozsudok Veľkého senátu obchodného kolégia NS ČR zo dňa 24.3.2004 pod sp. zn. Odo 101/2002, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 29Odo 689/2006, sp. zn. 31Cdo2036/2009, sp. zn. 35Odo 101/2002, ako aj uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. ÚS 1893/08 zo dňa 13.11.2008).

66. Súd tak žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 14.175,96 eur a žalobe vyhovel.

67. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

68. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

69. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

70. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice.

Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

71. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania.

72. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

73. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď dorúčením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vrhodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

74. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložení do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

75. Listom zo dňa 8.9.2019 bola žalovaná upozornená na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 26.8.2019 v prípade, že nedôjde k úhrade dlžnej sumy do uvedeného dňa. Uvedené upozornenie si žalovaná prevzala dňa 15.8.2019. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 9.9.2019, o čom žalovanej zaslal Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ktoré si žalovaná neprevzala v odbernej lehote, avšak toto sa dostalo do jej dispozície dňa 12.9.2019.

76. Súd vzhľadom na uvedené priznal žalobcovi v žalobe kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 1244,46 eur vyčíslený z istiny úveru pri sadzbe 5,00 % ročne od 10.9.2019 do 30.9.2021. Zároveň zaviazal zaplatiť žalovanú na úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5 % ročne od 1.10.2021 do zaplatenia, zo sumy istiny priznanej súdom, po zohľadnení úhrad spolu v sume 240,- eur zaplatených žalovanou po podaní žaloby od 19.10.2021 do 16.5.2022.

77. Sadzba úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže ku dňu 1.10.2021 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky.

78. Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania 5% ročne tak neprevyšuje zákonnú sadzbu úroku z omeškania.

79. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

80. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Žalovaná poberá iba starobný dôchodok v sume 354,60 eur, čo je jej jediný príjem spoločne s peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie v sume 40,48 eur mesačne. Je vdova, pričom samotný úver pôvodne splácala s nebohým manželom a do sociálne

tiaživej situácie sa dostala po jeho smrti. Z uvedeného príjmu uhradza ešte ďalší dlh spoločnosti Home Credit v sume 137,- eur mesačne, uhradza si tiež poisťné v sume 17,50 eur. S výdavkami jej pomáha syn. V súvislosti so zdravotným stavom má zvýšené výdavky na lieky v sume 40,- eur mesačne a tiež má zvýšené nároky na diétne stravovanie kvôli diagnóze Crohnova choroba, o čom súdu predložila aj lekárske správy.

81. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, s poukazom najmä na aktuálne majetkové pomery žalovanej jej zdravotný stav, vysoký vek a skutočnosť, že sa do zlej sociálnej situácie dostala až po smrti manžela, súd žalovanej povolil splácať dlh v mesačných splátkach po 62,- eur mesačne, ktorú sumu považoval za primeranú vzhľadom ku skutkovým zisteniam. Súd nemohol žalovanej povoliť splácanie dlhu v splátkach po 30,- eur, nakoľko by tak k splateniu istiny a kapitalizovaného príslušenstva pohľadávky došlo až po 39 rokoch.

82. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa, pričom žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

83. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nie je spôsobilé žalobcovi spôsobiť ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobcu ako spoločnosti ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov. Žalovaná ako spotrebiteľ si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitla v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre ňu devastujúce.

84. Súd, ktorý rozhoduje o čase plnenia žalobou uplatneného nároku nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, môže však pri stanovení výšky splátok zohľadniť situáciu existujúcu v čase rozhodovania. Ak spotrebiteľ svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprimerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/130/2018 z 17. 12. 2018).

85. Vzhľadom na výšku súdom určenej mesačnej splátky v sume 62,- eur, sa doba splatenia prisúdenej istiny a kapitalizovaného príslušenstva (približne 19 rokov) nepredíži v porovnaní so splatnosťou dlhu pôvodne dohodnutou v zmluve (25 rokov). Pri dlžnej sume 14175,96 eur pri riadnom splácaní úveru, nemalo by splácanie pri povolení splátky vo výške 62,- eur mesačne presiahnuť pôvodne dohodnutú splatnosť úveru v rozsahu približne 25 rokov (od 2013 do 2038). Zároveň za celé toto obdobie žalobcovi prináleží aj zákonný úrok z omeškania (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/101/2018 z 30. 04. 2019).

86. Stanovená výška splátky neúmerne nepredíži dobu splácania oproti pôvodnej zmluve a zároveň existenčne neohrozí žalovanú (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/101/2018 z 30. 04. 2019).

87. Zároveň je potrebné uviesť, že povolenie uhrádzať dlhu nižšími splátkami, by v konečnom dôsledku bolo nevýhodou pre samotnú žalovanú, nakoľko neuhradená dlžná čiastka sa postupne navyšuje o úroky z omeškania a v danom prípade aj úrok z úveru. Zároveň splácanie dlhu prevyšujúceho sumu 14.175,- eur splátkami po 30,- eur mesačne by bolo neúmerne a trvalo by neprimerane dlho (viac ako 39 rokov).

88. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

89. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

90. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

91. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

92. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

93. Žalobca požadoval sumu 14.415,96 eur spolu s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, pričom žalobcovi súd priznal nárok na zaplatenie sumy 14.175,96 eur spolu s ďalším príslušenstvom a v časti o zaplatenie sumy 240,- eur bolo konanie zastavené.

94. K zastaveniu konania došlo na základe čiastočného späťvzatia žaloby z dôvodu úhrad žalovanej vykonanými po podaní žaloby, čím žalovaná zavinila čiastočné zastavenie konania, preto je potrebné ohľadne sumy, v ktorej časti bolo konanie zastavené, priznať procesný úspech žalobcovi.

95. Žalobcov úspech tak predstavoval 100% preto mu vznikol proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov konania. Uvedenú náhradu mu aj súd proti neúspešnej žalovanej priznal.

96. Žalobca požadoval úroky z omeškania, ohľadne ktorého nároku bolo konanie v upomínacom konaní zastavené, pričom jednalo sa príslušenstvo pohľadávky bez toho, aby ich špecifikoval v kapitalizovanej forme, teda vo forme, ktorá by predstavovala v istom slova zmysle uplatňovanú istinu. Za týchto okolností by nebolo dôvodné, aby súd tieto úroky kapitalizoval, takýmto spôsobom z nich vlastne vytváral istinu a bral ju do úvahy aj ako základ pre posúdenie miery úspechu a neúspechu sporových strán v tomto konaní, respektíve rozsahu procesného zavinenia na zastavení konania. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019. V súvislosti s vyššie uvedeným spôsobom určenia úspechu strán sporu, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/136/2017 zo dňa 31. 10. 2017, ktoré rozhodnutie zohľadňuje uznesenie NS SR sp.zn.6Obo/243/2007 z 27.11.2008.

74. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

75. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.